Wychodzi raz w tygodniu. *Porto opłacone ryczałtem.*

ROK XIV. **Kraków, dnia 22 grudnia 1931** **Nr. 37**

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Cena abonamentu:

Abonament kwartalny	4 zł
" półroczny	8 zł
" roczny	16 zł

Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują wszystkie biura dzienników i ogłoszeń

Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7 wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca

Redakcja i administr. Kraków, Grodzka 43. Telefon Nr. 132-67

Konto P. K. O. Nr. 400.342

Ogłoszenia:

Wiersz milim. 1 szp. na okładce	40 groszy
Wiersz milim. 1 szp. na I. str. okładki	60 groszy
Wiersz milim. 1 szp. w tekście . . .	60 groszy

Cała strona okładki Zł 200, Pół strony Zł 100, Ćwierć strony Zł. 50, Ósma strony Zł. 25
Cała strona w tekście Zł. 450, Pół strony 230.
Ćwierć strony Zł. 120, Jedna ósma strony Zł. 60

Rozpowszechniajcie „Przegląd Kupiecki"!

Ceny świadectw przemysłowych na rok 1932.

A. Dla przedsiębiorstw handlowych.

Kategorje		We wszystkich miejscowościach	W Warszawie	W miejscowościach klasy I.	II.	III.	IV.
		Złotych					
I.	Dla zakładów handlowych	3.600	—	—	—	—	—
II.	„ „ „	—	720	594	486	360	234
III.	„ „ „	—	144	117	90	72	45
IV.	„ „ „	—	54	45	36	27	18
Va.	„ handlu rozwoźnego	90	—	—	—	—	—
Vb.	„ „ obnośnego	27	—	—	—	—	—

B. Dla przedsiębiorstw przemysłowych.

Kategorje		We wszystkich miejscowościach	W Warszawie	I.	II.	III.	IV.
I.	. . . .	10.800	—	—	—	—	—
II.	. . . .	7.200	—	—	—	—	—
III.	. . . .	3.600	—	—	—	—	—
IV.	. . . .	1.080	—	—	—	—	—
V.	. . . .	360	—	—	—	—	—
VI.	. . . .	—	216	180	144	108	72
VII.	. . . .	—	108	90	72	54	36
VIII.	. . . .	—	27	21.60	18	10.80	7.20

C. Dla handlu jarmarcznego.

	Dla handlu hurtownego	Dla handlu detalicznego
	Złotych	
Na jarmarkach, trwających ponad 21 dni	450	126
„ „ „ „ 7 dni do 21 dni	225	63
„ „ „ „ 3 dni do 7 dni	180	45

D. Dla zajęć przemysłowych.

Kategorje	Oznaczenie zajęcia przemysłowego	Cena w złotych
I.	Ekspedytorzy, nie utrzymujący oddzielnych biur i pomocników handlowych lecz trudniący się osobiście z polecenia osób trzecich cleniem w urzędach celnych towarów, wysyłanych zagranicę lub otrzymywanych z zagranicy:	
	1) Przy urzędach celnych, znajdujących się przy głównych linjach kolei żelaznych	720
	2) Przy urzędach celnych, znajdujących się przy bocznych linjach kolei żelaznych	540
	3) Przy urzędach celnych, nie położonych przy linjach kolejowych	450
II.	a) Pośrednicy giełdowi (maklerzy):	
	1) Na giełdzie warszawskiej	720
	2) Na innych giełdach	450
	b) Wszelkiego rodzaju inni pośrednicy handlowi:	
	1) W Warszawie i w miejscowościach I. klasy	270
	2) W miejscowościach II. klasy	180
	2) W miejscowościach III. i IV. klasy	54
III.	Inspektorzy i ajenci przedsiębiorstw ubezpieczeniowych, przewozowych, komunikacyjnych oraz instytucji kredytowych o ile prowadzą operacje bez utrzymania biur:	
	1) W Warszawie i w miejscowościach I. klasy	90
	2) W miejscowościach II. klasy	72
	3) W miejscowościach III. i IV. klasy	36
IV.	Pomocnicy podróżujący (komiwojażerowie)	180

Karty rejestracyjne na oddzielny skład 18 zł.

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ.

Rok XIV | Kraków, dnia 22 grudnia 1931 | Nr. 37.

TREŚĆ NUMERU:

Praca subjekta handlowego cechą dla rozmiarów przedsiębiorstwa.

(Art. 23. 98 ustawy o p. p. przem.).

Powołane przepisy nie przewidują „czasowo" lub „dorywczo" pracujących subjektów handlowych. Ze względu zaś, że subjekt handlowy powinien posiadać pewne specjalne wiadomości i praca jego jest zajęciem zawodowem, należy przyjąć, że ustawa przez subjekta handlowego rozumie pracownika fachowego wykwalifikowanego i najętego na pewien czas, ustalony w umowie. Tylko pod tym warunkiem można zrozumieć dlaczego ustawa, pracę subjekta handlowego w zakładzie handlowym uznaje za cechę dla rozmiarów przedsiębiorstwa. Rozmiar handlu zależy nie od większej lub mniejszej ogólnej ilości pracowników, lecz właśnie od ilości fachowych subjektów handlowych i o tyle rozmiar przedsiębiorstwa jest większy, o ile więcej ono zatrudnia najemnych subjektów handlowych. Ilość najemnych subjektów handlowych jest ustawową cechą zewnętrzną, stanowiącą o rozmiarach przedsiębiorstwa i jego kategorji narówni z ilością pokojów, składów, i t. d. (Orz. 26. V. 1931, II. 1. K. 430/31).

Nowela do ustawy o p. podatku przemysłowym uchwalona.

Sprawa uproszczonej buchalterji.

Jak wiadomo, została w b. tygodniu **uchwalona** przez Sejm i Senat nowela do ustawy o p. podatku przemysłowym, która prowadza **szereg zmian i ulg** podatkowych. Głównie korzystać będą już od roku 1932 z tychże ulg kupcy, **prowadzący prawidłową księgowość handlową** oraz drobni kupcy, których obroty nie przekraczały w ostatnich 3-ch latach 50.000 zł. gdyż wymiary ich na tej podstawie będą w ciągu najbliższych lat **automatycznie ustalane**, a stawka podatkowa **zniżona** do 1%.

Szczegóły tejże noweli nie są nam w chwili wydania numeru jeszcze znane, sądzimy jednak, że w zasadzie **pokrywają się** one z projektem tejże noweli, który kilkakroć na łamach naszego pisma omawialiśmy.

Sądzimy, iż już w najbliższym numerze będziemy w możności ogłosić autentyczną treść noweli oraz połączenie.

Wreszcie zaznaczyć musimy, że Rząd opracowuje wzory **uproszczonej księgowości,** które mają zostać opublikowane **przed 1 marca** 1932. Już obecnie więc zaznaczymy, że ci kupcy, którzy zamierzają na rok 1932 wprowadzić u siebie prawidłową księgowość, **powinni się z tem wstrzymać** do czasu

ukazania się tychże wzorów uproszczonej buchalterji. Coprawda utracą oni ewent. 1 do 2 miesięcy dla księgowego ujęcia swych obrotów, jednak opłaci się to z uwagi na to, że projektowane wzory uproszczonej buchalterji będą **nader przystępne** dla każdego kupca, tak, że w wielu wypadkach zajść może wypadek, iż trzeba będzie zarzucić system buchalteryjny indywidualnie wprowadzony z dniem 1 stycznia 1932, a po jakimś czasie wprowadzić system nowy, uproszczony, według wskazań Min. Skarbu, co niezawodnie połączonem będzie ze znacznymi kosztami i stratą czasu.

Zjazd przedstawicieli kupiectwa żyd. w Warszawie.

Z inicjatywy Centrali Związku Kupców w Warszawie odbył się w niedzielę i poniedziałek tj. 13. i 14 bm. Zjazd Prezesów, kierowników i radców prawnych wszystkich żyd. Stowarzyszeń kupieckich w Polsce. W zjeździe wzięło udział z górą 100 osób z wszystkich ważniejszych ośrodków prowincjonalnych i stolicy. Z ramienia **Krak. Stowarzyszenia Kupców** wziął udział w zjeździe sekr. **Himm I blau.** Po zagajeniu Zjazdu przez Prezesa Rady C. Z. K. sen. Szereszewskiego, wygłosili referaty programowe pp. poseł **Wiślicki**, przedstawiając obraz obecnej sytuacji gospodarczej oraz położenie kupiectwa żydowskiego, dyr. inż **Zajdeman** zadania i cele organizacyjne kupiectwa oraz adw. **Kal ski** postulaty kupiectwa w dziedzinie podatkowej, prawa handlowego, ordynacji egzekucyjnej, pr. aministracyjnego i karnego. Zebrani podzielili się na 5. komisyj celem omówienia poszczególnych działów i powzięcia odp. rezolucyj. Równocześnie obradowała Komisja włókiennicza dla powzięcia uzgodnionych uchwał w spr. postulatów kupiectwa włókienniczego, domagającego się spauszalowania podatku obrotowego tj. pobierania go u źródła.

W wyniku 2-dniowych, wyczerpujących obrad, Zjazd uchwalił szereg rezolucyj w sprawie **amnestji podatkowej** dla podupadłych kupców, w spr. ochrony **praw wierzycieli**, w spr. **handlu zagranicznego,** w spr. podatku **k munalnego**, w spr. **ubezpieczeń socjalnych** itd.

W dz edzinie podatku przemysłowego uchwalono następujące rezolucje:

Zjazd stoi na stanowisku, że kupiectwo jak dawniej tak i obecnie wypowiedzieć się musi zasadniczo **za całkowitem uchyleniem podatku przemysłowego** stanowiącego zaprzeczenie elementarnych zasad równomierności i sprawiedliwości podatkowej.

Zdając sobie jednak sprawę, że całkowite uchylenie podatku przemysłowego nie jest obecnie możliwe, wypowiada się za natychmiastową reformą podatku przemysłowego wedle zasad następujących:

Zjazd wypowiada się za wprowadzeniem w życie projektowanej noweli do ustawy o podatku przemysłowym już **od dnia 1 styczn a 1932 r.**, przyczem dla zapewnienia szerokim sferom kupieckim istotnej ulgi, wynikającej z noweli, Zjazd uważa za konieczne wprowadzenie do noweli następujących zmian i uzupełnień:

1) zapewnienie w drodze ustawowej prawa korzystania z ulg dla przedsiębiorstw handlu towarowego, prowadzących księgi handlowe **wedle uproszczonego systemu**.

2) wprowadzenie w rozporządzeniu wykonawczem systemu księgowości uproszczonej i zróżnicowanej w zależności od rozmiaru przedsiębiorstw handlowych z przyjęciem zasady specjalnej uproszczonej buchalterji wyłącznie dla celów wymiaru podatku przemysłowego **od obrotu** (a nie np. dochodowego).

3) **zwolnienia** od obowiązku prowadzenia ksiąg handlowych przedsiębiorstw eksportowych,

4) wprowadzenia **jawności postępowania,** wymiarowego,

5) przeprowadzenia ustawowego zmian **w klasyfikacji** przedsiębiorstw handlowych przynajmniej w zakresie przewidzianym odpowiednimi okólnikami Min. Skarbu.

6) ustalenie dla przedsiębiorstw handlowych **przetwarzających** w obcych przedsiębiorstwach przemysłowych stawki podatkowej nie wyższej niż w analogicznych przedsiębiorstwach przemysłowych. Przyznanie ulgowej stawki tym przedsiębiorstwom handlowym, które dokonywują przerobu w obcych przedsiębiorstwach przemysłowych zgodnie z ustalonymi przez Izbę Przemysłowo-Handlową zwyczajami handlowemi (np konfekcja, obuwie etc.),

7) jaknajszybszego wprowadzenia w życie na podstawie istniejącego wedle noweli upoważnienia ustawowego **scalenia podatku przemysłowego** przez pobieranie go u źródła z całkowitem zwolnieniem od podatku przemysłowego i wszelkich podatków zastępczych dalszych faz produkcji i wymiany.

8) wprowadzenia jednocześnie z wejściem w życie noweli do ustawy o podatku przemysłowym **ryczałtowego opodatkowania** bez dokonywania indywidualnych wymiarów dla drobnych przedsiębiorstw o obrocie od 3 do 50.000 złotych. Za podstawę wymiaru przyjęte być winny **prawomocne** obroty za ostatnie trzy lata z uwzględnieniem w granicach możności budżetowej obecnej zniżki konjunktury. Do ustalonego obrotu winna mieć zastosowanie **ulgowa stawka** podatkowa. Płatność winna następować w ratach kwartalnych zdołu, wymiar na 2 lata zgóry. **Żadne rewizje ani dodatkowe wymiary** w okresie wymiarowym nie powinny być dopuszczalne. Nowozałożone przedsiębiorstwa korzystać mogę z ryczałtu po roku istnienia.

Zarząd Centrali Związku Kupców winien baczyć na prawidłowe i celowe gospodarczo ustalenie dalszych szczegółów wprowadzenia w życie ryczałtu dla drobnych przedsiębiorstw.

Rezolucja Sekcji włókienniczej.

Zjazd Kupców Włókienniczych z całej Polski wypowiada się za scaleniem podatku obrotowego od przemysłu i handlu włókienniczego, sprzeciwia się jednak podwyższeniu ceny świadectw przemy-

słowych. Jednocześnie upoważnia Centralę Związku Kupców wspólnie ze Stowarzyszeniem Kupców m. Łodzi do przeprowadzenia w jaknajkrótszym czasie z czynnikami miarodajnemi oraz na terenie Łodzi pertraktacji w powyższej sprawie:

Rezolucja w sprawie świadczeń socjalnych.

Zjazd wyraża życzenie, by prace nad scaleniem ubezpieczeń społecznych i redukcja składek od kupiectwa zostały wznowione i w przyśpieszonym tempie doprowadzone do końca, by nowa ustawa drogą zmniejszenia technicznych kosztów ubezpieczenia umożliwiła obniżenie niewspółmiernie obciążających kupiectwo składek.

Rezolucja w spraoie sądowni twa adminis racyjnedo

a) Zjazd domaga się przyspieszenia prac przygotowawczych nad wprowadzeniem sądownictwa administracyjnego w instancjach merytorycznych oraz reorganizacji i usprawnienia Najwyższego Trybunału Administracyjnego, który powinien być utrzymany jako jedyna instancja kasacyjna.

b) Zjazd stwierdza, że zdarzają się wypadki nieprzestrzegania przez urzędy wyroków N. T. A. w sprawach analogicznych, przez co wzrasta niepomiernie ilość spraw wpływajacych do N. T. A.

Wobec tego Zjazd wzywa Zarząd C. Z. K. do ingerencji, by w przyszłości przez sądy ściśle przestrzegane były wyroki, już zapadła w analogicznych wypadkah.

Niespodziewane utrudnienie importowe chwilowo zażegnane.

Ministerstwo Skarbu okólnikiem L: 4101 4 31, (który wszedł w życie z dniem 16. bm.) zarządziło, że wydanie przesyłek zagranicznych po ocleniu do wolnego obrotu może nastąpić tylko wtedy, jeżeli w pozwoleniu przywozu umieszczona jest adnotacja **przez którego spedytora,** dom bankowy lub dom składowy ma być dokonaną odprawa celna.

Ponieważ nowe to zarządzenie obowiązuje z dn. 6 grudnia, przeto kilka tysięcy pozwoleń przywozu dotychczas niezrealizowanych a ważnych jeszcze przez szereg miesięcy, **straciło swą ważność** dla braku wymogów w tym nowym okólniku przewidzianych.

W konsekwencji tego zarządzenia prawie 80 procent przesyłek zagranicznych **nie mogło być wydanych** do wolnego obrotu, co w okresie przedświątecznym mogło spowodować **nieobliczalne** skutki.

Z inicjatywy tut. Gremium Spedytorów udała się 16 bm. delegacja przedstawicieli Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców, Krakowskiej Kongregacji Kupiecktej oraz Spedytorów do Prezydjum Izby Przemysłowo Handlowej, gdzie przyjętą została przez p, Prezydenta Epsteina. P. Prezydent Epstein zaihteresował się bardzo przedstawionym mu faktycznym stanem rzeczy i zarządził bezzwłoczne wystosowanie do Dep. Ceł obszernego telegramu z przedstawieniem katasfrofalnych następstw, jakie spowoduje ten okólnik z prośbą o zarządzenie wstrzymania wykonania tego zarządzenia aż do wyjaśnienia sprawy.

I rzeczywiście wynik tej interwencji nie dał długo na siebie czekać, bo już w dniu następnym tj.: 17 bm. nadeszło do tut. Urzędu Celnego **telefoniczne** polecenie ze strony Ministerstwa **odroczenia** wejścia w życie tego okólnika **do 31 grudnia br.**

Doroczne Walne Zgromadzenie

Członków Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców odbędzie się

w niedzielę dn. 27 grudnia 1931

o godzinie 10-tej przedpołudniem, a w razie braku kompletu o godz. 10·30 przedpołudniem, bez względu na ilość obecnych, w salach Stowarzyszenia przy ulicy Grodzkiej 43.

PORZĄDEK DZIENNY:

1) Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia;
2) Sprawozdanie z czynności za rok ubiegły;
   a) Prezydjum i Wydziału;
   b) Skarbnika;
   c) Administracji „Przeglądu Kupieckiego";
   d) Sądu Polubownego;
   e) „Funduszu Zapomogowego";
   f) Komisji kontrolującej i wniosek.
3) Dyskusja.
4) Wybór 20 członków Sądu Polubownego.
5) Wybór Komisji rewizyjnej.

* * *

6) Od godziny 3·30 popołudniu do godz. 6·30 wieczór odbywać się będą wybory 12 członków Wydziału.
8) Wnioski i interpelacje (od godz.. 8 wiecz.).

Uwagi: 1) Wnioski, które mają być przez Walne Zgromadzenie przyjęte, powinny być na piśmie najdalej do dnia 22 bm. złożone w Sekretarjacie. Wnioski zgłoszone w terminie późniejszym lub dopiero na Walnem Zgromadzeniu, traktowane będą jako rezolucje lub wnioski inicjatywy.

2) Każdy członek **niezalegający z wkładką członkowską** za ostatnich 6 miesięcy, otrzyma przy wejściu kopertę wyborczą. Kto został przyjęty na członka po dniu 30 września 1931 roku, nie ma prawa głosowania na Walnem Zgromadzeniu.

3) W myśl statutu ustępują w roku bieżącym następujący członkowie Wydziału: Fromowicz Leopold, Gross Tobiasz, Goldman Izrael, Honigwachs Beer, Horowitz Salo, Margulies Lazarz, Nüssenfeld Ignacy, Perlmann Salomon, Rosenblum Wolf, Schenker Ferdynand, Steiner Arnold, Dr. Zimmermann Juda.

Prezydjum Krak. Stowarzyszenia Kupców.

O racjonalną organizację kolejowych przedsiębiorstw dowozowych w Polsce.

W artykule, pod powyższym tytułem, zamieszczonym w nr. 35 „Przeglądu Kupieckiego“ poruszona została sprawa, która ze względu na swą doniosłość zasługuje na bliższe rozpatrzenie.

Chodzi mianowicie o projekt Ministerstwa Komunikacji, mający zapewne w niedalekiej już przyszłości doznać realizacji, a którego myślą przewodnią i celem ma być zamiar kolei, wybrnięcia z trwałego deficytu, spowodowanego utratą frekwencji transportowej na rzecz rozrastającego się z każdym dniem ruchu towaro-samochodowego.

Jakie są szczegóły tego projektu, oraz czy i w jaki sposób kolej zdoła cel swój osiągnąć, omówię obszernie w dalszych publikacjach. W tej chwili jednakowoż pragnę zająć się jedynie najbardziej w sprawie tej wyróżniającym się momentem, a dotyczącym tak zwanych spedytorów transportowców, którzy w projekcie Ministerstwa Komunikacji doniosłą odegrać mają rolę.

Wiadomo bowiem powszechnie, że kolej nasza stanowi obecnie jednostkę o organizacji i charakterze przedsiębiorstwa czysto handlowego, przyczem ze względu na zasady bezwzględnej samowystarczalności, wprowadzone do kolejnictwa, dziedzina ta pozostawiona została poniekąd własnemu losowi. Wolno przeto kolei na swój sposób, los ten polepszyć i w tym względzie, akcja kolei nie może i nie powinna spotkać się z żadnej strony z uszczupleniem lub zaprzeczeniem tych praw. Jeżeli atoli Ministerstwo Komunikacji w korzystaniu z pełni swych praw, wciągnąć zamierza w wir swej walki z urojonym czy też rzeczywistym nieprzyjacielem sfery spedytorów-transportowców, wówczas obowiązkiem tychże sfer będzie, akcji tej energicznie się przeciwstawić, a to przez wykazanie miarodajnym czynnikom całej szkodliwości w ten sposób pomyślanej sprawy, zarówno dla spedytorów, jak i dla kolei. Spedytorzy-transportowcy bowiem to potężna rzesza przeważnie biednych i ciężko zarobkujących ludzi. rozsiana po wszystkich kątach kraju, których praca polega na dowożeniu na kolej i odwożeniu z kolei towarów. Stanowią zatem ci ludzie, wskutek swego specyficznego sposobu zarobkowania, najnaturalniejszych sprzymierzeńców kolei i dlatego też z całą stanowczością stwierdzić należy, że akcja przeciw nim skierowana, stanowić będzie akt nietylko jaskrawej i krzywdzącej niewdzięczności, lecz ponadto pozbawić może tych biednych ludzi i ich rodziny chleba, przyczem, prócz niechybnie wątpliwych korzyści, jakie sobie kolej obiecuje i spodziewa, zniknie bezpowrotnie tysięczna falangą podatników, konsumentów, który to fakt dla państwa bynajmniej nie może być rzeczą obojętną.

Sfery spedytorów-transportowców uważają byt swój za zagrożony i nic w tem nie byłoby dziwnego, gdyby wielotysięczna rzesza tych przedsiębiorstw podniosła energiczny protest. Niestety, nie widać wcale podobnego zainteresowania ze strony prasy w sprawie, na które ona rzeczywiście zasługuje. Nie wiadomo przeto, co oznaczać ma bagatelizowanie tej sprawy ze strony autora cyt. artykułu, podczas gdy istotnie na wypadek urzeczywistnienia projektu Ministerstwa Kolei, spedytorom-transportowcom **grozi zagłada**. A że tak a nie inaczej stać się z czasem musi, niechaj za przykład posłuży Szwajcarja, w której, jak autor zapewne na podstawie ścisłych badań utrzymuje: „zdołano już stworzyć i powołać do życia wielkie przedsiębiorstwo przewozowe, które w 100 proc. całości jest własnością szwajcarskich kol. państw.“. Jest to zatem groźna zapowiedź zupełnego z czasem wyeliminowania tego czynnika, jaki stanowią spedytorzy-transportowcy, z pośrednictwa między koleją a kupcami i w tej właśnie zapowiedzi kryje się wielkie niebozpieczeństwo dla tej ktaegorji przedsiębiorstw, które bez wątpienia powinno zostać na czas zażegnane.

Celem niniejszego artykułu nie jest bynajmniej chęć zaprzeczenia praw kolei do ulepszenia funkcji swego aparatu, przeciwnie w interesie zarówno kolei, jak i w pierwszym rzędzie tych, co z pośrednictwa tejże kolei korzystają, leży bezwzględne usunięcie wszelkich istniejących niedomagań sprawiających właśnie, że dzisiejsza organizacja przewozu towarów na kolejach polskich, daleką jest jeszcze od tej sprawności, jakiej od podobnej instytucji komunikacyjnej oczekiwać należy, a jakiej domagają się zmienione warunki. na których zasadza się nasze obecne życie gospodarcze. Poprawa aczkolwiek niezbędna, w tej dziedzinie niekoniecznie dokonać się musi kosztem poważnego odłamu obywateli, albowiem olbrzymie jest pole pracy, na którem dałyby się w daleko większym może stopniu zrealizować postulaty naszego kolejnictwa, z pożytkiem dla wszystkich. Nie należy przeto traktować sprawy jednostronnie, lecz przy bezpośrednim uznaniu jaknajszerszych praw kolei do stanowienia o sobie, nie wolno równocześnie, w czasie ogólnego kryzysu, dopuścić do wytworzenia w kraju nowej kategorji bezrobotnych, któremu to losowi spedytorzy transportowcy zapewne ulegną, gdyby projekt Ministerstwa Komunikacji stać się miał ustawą.

W obronie zatem zagrożonej egzystencji tych sfer winna jaknajśpieszniej wystąpić z protestem silna organizacja całego kraju, celem zwrócenia na siebie uwagi, należy tem przedstawieniem sprawy, oraz umiejętnem wykazaniem miarodajnym czynnikom braku wszelkiej podstawy do przypuszczania, że projekt Ministerstwa Komunikacji, na tej drodze urzeczywistniony, przynieść może kolei oczekiwane rezultaty.

Sprawa jest zatem nadzwyczaj pilna, dopóki jednak zapowiedź zmonopolizowania przez kolej, w myśl projektu Ministerstwa Komunikacji, tej gałęzi przemysłu, wykonywanego obecnie, przez spedytorów transportowców, nia stała się rzeczywistością — czas jest jeszcze na uchylenie niebezpieczeństwa, w zrozumieniu należytem którego, zagrożeni winni o swem istnieniu przypomnieć się decydującym czynnikom i domagać się uwzględnienia również i ich potrzeb.

Józef Abrahamer.

Baczność drobni kupcy.

Jedną z największych bolączek chwili obecnej jest bezsprzecznie finansowanie **konsumcji** przez drobnego kramarza i kupca.

Im więcej się pogłębia kryzys, im większy jest brak pieniędzy, tem więcej wzrasta u małych kupców konieczność udzielania kredytu swym odbiorcom bo liczą się, że utarg daje zysk. Trzeba płacić podatki, mówią, a czy niemam lub mam obrót, to wymiaru podwyższonego na pewniaka można się spodziewać, dlatego to trzeba sprzedawać na kredyt, skoro na normalną gotówkową sprzedaż niema obecnie odbiorcy-konsumenta.

Dziś na kredyt kupuje nietylko urzędnik i robotnik, mający jeszcze swój stały dochód ale i ci z wolnych zawodów, ktorzy normalnie na utrzymanie domu płacili gotówką; dziś przy braku gotówki, przy braku dochodów, staje się grajzlernik mimowoli dobrodziejem, bo przez udzielenie kredytu umożliwia bytowanie znacznej ilości rodzin. Doszło już do tego, że kramarz artykułami żywności tak samo jak kramarz słodyczami i owocami, handlarz nabiałem i t. d. ma do odebrania u dziesiątek rodzin po kilkadziesiąt do kilkuset złotych. Te sumy zliczone w całej Polsce dałyby kolosalną cyfrę, ale wystarczy stwierdzić, że dziś te sumy są **zamrożone**, nie do zainkasowania. Każde upomnienie wywołuje z miejca zerwanie dalszych zakupów u takiego kupca przez zalegającego konsumenta. Taki konsument udaje obrażonego. Wyegzekowanie tych kredytowanych sum jest przy dzisiejszym stanie sądownictwa zupełnie beznadziejne.

Dlatego powstaje pytanie, czy kupiectwo powinno dalej się bezczynnie przypatrywać tej nowej ruinie. Już przed latami, dość wcześnie, ostrzegaliśmy przed sprzedażami ratalnemi. Kokosowe zyski nas nie przekonały, że należy pójść owczym pędem za temi iluzjami, jakiemi się wówczas liczni kupcy zachwycali. Dziś, po niewczasie, przyznają się do swych błędów. Ruina ratalnego kupca spowodowała ruinę hurtownika i przemysłowca.

Nie inaczej skończyć się musi ten proceder, który masowo jest obecnie uprawiany przez finansowanie konsumenta przez drobny handel.

Te dziesiątki tysięcy drobnych handlarzy muszą paść ofiarą tego systemu w handlu. Ten drobny kupiec coraz ma mniej towaru, coraz gorzej się wypłaca, coraz trudniej mu uzyskać kredyt i lada dzień stanie przy zupełnie pustych ladach. Z tych dziesiątek konsumentów, którzy korzystali miesiące lub lata z łatwego kredytu, co umożliwiło im niejednokrotnie przetrzymanie pewnego czasokresu **kryzysu**, przeważnie część nie jest w stanie zrujnowanemu kramarzowi nawet w drobnych sumach spłacać zaległości, by taki kramarz mógł mieć na chleb dla swej rodziny.

Konsekwencja tego, co tu wyłuszczono jest, że **nie wolno dalej kramarzowi finansować konsumcji artykułów codziennej potrzeby.**

Bankrutują w naszych oczach firmy stare, króre mają tradycję, mają kredyt, są popierane przez kartele i to dlatego, że np. w zawodach budowlanych kredyt udzielany stał się zamrożonym.

Bankrutują handlarze jedwabiami i wełnami li tylko dlatego, że finansowali konsumcję, że nie mieli odwagi odmawiać kredytu, bo kredyty takie są zamrożone i nie ma widoków do ich zainkasowania.

Nie wolno za żadną cenę drobnym handlarzom swoją egzystencję stawiać na kartę. Konsument jest biedny, dochody mas ze stanów urzędniczych, robotniczych lub stanów wolnych są zredukowane do minimum. To musi każdy z drobnych handlarzy pamiętać, że do końca kryzysu jeszcze pewien czasokres przejdzie. Coraz trudniej będzie drobnemu kupcowi o kredyt, bo coraz więcej też bankructwa wyniszczą hurtowników. Zbliżamy się do czasokresu, że hurtownik kredytu nie będzie chciał i nie będzie w stanie udzielić. Dlatego **musi detalista przestać się bawić w finansistę,** który pożycza swym nabywcom towary codziennej potrzeby.

Ryczałtowanie podatku obrotowego.

Czz będzie należycie uwzględniony drobny handel towarów spożywczych?

Wedle zapowiedzi p. wiceministra Profesora ZAWADZKIEGO ma Ministerstwo Skarbu w drodze rozporządzenia wprowadzić zmieniony system ustalania obrotu dla przedsiębiorstw handlowych, których obroty nie przekroczyły 50.000 zł. rocznie.

Wymiar wypośrodkowany ma być w ten sposób, że dla każdego poszczególnego podatnika ustali się podstawę podatkową przez zliczenie **prawomocnych** wymiarów za lata 1928, 1929 i 1930, a uzyskaną sumę podzieli się przez 3. Z tak uzyskanej kwoty obrotu obliczyć się ma stawkę podatkową w wysokości **jeden procent,** zamiast jak w wielu branżach dotychczas obliczano — 2 proc.

Twierdzi pan Wiceminister, że chociaż obroty się zmniejszyły w 1931 roku, to nigdzie obrót nie spadł do 50%, a gdy stawkę podatku obniży się przy ryczałtowym wymiarze na 1% zamiast dotychczasowej stawki 2%, **będą wszyscy mniejsi płatn cy korzystali z ulgi** mimo, że nie prowadzą ksiąg handlowych.

Stwierdzić wypada, że w drobnym handlu przynajmniej połowa podatników już dotychczas **korzystała ze stawki** 1% gdyż stawka ta była przewidziana ustawowo dla obrotów **artykułami spożywczymi**, a drobny handel trudni się handlem spożywczym w znacznym odłamie. Skoro obroty się stale zmniejszają i co najważniejsze: **ceny artykułów spożywczych najwięcej spadły,** zatem i ilościowo i wartościowo obroty w handlach spożywczych są bezsprzecznie mniejsze; utrzymanie więc przy usta-

lanu ryczałtu w tej grupie przeciętnej sumy obrotów za lata 1928/1930 byłoby **kolosalną krzywdą.**

Skoro bowiem dotychczas sklepy spożywcze korzystały z 1%-owej stawki podatkowej, to obecnie nie zaznają żadnej ulgi lecz raczej znajdą się w położeniu gorszem wobec wydajnego zniżenia się obrotów.

Byłoby zatem słusznem i sprawiedliwem i w tem też kierunku idą uzasadnione postulaty zainteresowanego kupiectwa, by drobna sprzedaż tow. spożywczych pierwszej potrzeby korzystała na przyszłość **z 1,2%-owej ulgowej stawki podatkowej.** Gdy bowiem ustawodawca uznał jeszcze w r. 1923, że należy temu działowi handlu dać ulgę podatkową z uwagi na konieczność utrzymania cen tych artykułów na jaknajniższym poziomie jak również z uwagi na znikomą zarobkowość, byłoby logiczną konsekwencją, aby i obecnie ten moment został uwzględniony tz., aby stawka podatkowa dla handlu tow. spożywczych była niższą aniżeli w reszcie gałęzi handlu.

Sprawa odwołań od wymiaru podatków drogowych.

Wobec mylnej interpretacji przepisów przy wymiarze opłat drogowych w wypadku odwołania od wymiaru podatków, stanowiących podstawę ustalania wysokości tych opłat, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu udzieliło następującego wyjaśnienia: „Okoliczność, że od wymiaru jednego z podatków stanowiących podstawę wymiaru opłat i dopłat drogowych, wniesiono odwołanie, nie może wpłynąć hamująco na tok wymiaru tychże opłat i dopłat.

Decyzję swą ministerstwo umotywowała tem, że uzależnienie wymiaru opłat i dopłat drogowych od odwołań wnoszonych przez płatnika podatku gruntowego, przemysłowego i budynkowego wpłynęłoby niewątpliwie na zwiększenie liczby tychże odwołań i w związku z tem unicestwiłoby w dużym stopniu wymiar opłat i dopłat drogowych.

Ważne dla handlu importowego.

Mury celne rosną!

Czyni się obecnie starania u Rządu celem uzyskania wprowadzenia nowych znacznie podwyższonych stawek celnych, niżej podanych pozycji w obecnie obowiazającej taryfie celnej. Rząd zapewne już w najbliższym czasie przychyli się do tego żądania nie czekając, aż wprowadzi nową taryfę celną.

Cyfry w klamrze oznaczają pozycję. (Pozycja 41 p. 2a) **żużle Tomasa,** (60. p. 1), **korki do butelek, szpunty, przędza asbestowa** pojedyncza, (poz. 71. p. 5), **wyroby prasowane z węgla dla elektrotechniki,** (poz. 74. p. 1c) **dachówki** z mieszaniny chlorku magnezu, (p. 6) cementowe dachówki i inne wyroby z domieszką azbestu-

(Poz. 93. p. 3) **nadborany,** (poz. 100. p. 3) **ałun chromowy,** (poz. 105 p. 2) metaliczny sód i potas, (p. 6) nieoczyszczona soda i potas żrący, (p. 10) siarczek sodu, (poz. 112. p. 17) **anilina** i jej sole, (poz. 126 p. 2. **wszelkie inne mydła** oprócz osobno wymienionych, (p. 3) **proszki do prania,** (poz. 121) **lakiery olejne**, spirytusowe, asfaltowe i osobno niewymienione, (poz. 137 p. 1), **farby chromowe** i inne, (poz 3) **przyrządzone farby drukarskie, litograficzne.**

(Poz. 139 p. 3) **ferrosilicium**, (p. 140 p. 4) **blacha dziurkowana,** (poz. 149, p. 1) **rury o osi prostej,** (poz. 153, p. 2) kłódki, zamki, (p. 4) **nity, swożnie** bez gwintu, (p. 9) **hacele,** (poz. 155) **drut ciągniony,** (p. 3) **drut cięty,** (p. 4) drut kolczasty, (p. 5) drut z metali, (poz. 156 p. 3) **łańcuchy żelazne** i stalowe, (p. 4) liny, (p. 5) tkaniny, plecionki, siatki etc., (p. 11) **przewodniki elektryczne** p. a, b, c, d, e, (p. 12), **kable opancerzone,** (poz. 161) **kilofy,** oskardy. łomy, łopaty i szpadle), (p. 4) **motyki,** sapy, dziabki, grabie), (p. 5) widły, (p. 6) **kosy, sierpy,** rzezaki do słomy, (poz. 161 p. 5) wiertła spiralne, świdry, gwintowniki etc.

(Poz. 162 p. 1) **czcionki**, stereotypy, linje ornamentacyjne etc., (p. 167 p. 1. a), **maszyny** osobno niewymienione, b) **maszynki do mięsa**, wyżymaczki. magle domowe etc.), (p. 3) **elektrowozy**, b) lokomotywy spalinowe, drezyny parowe, **traktory** etc., (p. 7) przyrządy i maszyny do podnoszenia etc. (p. 8) dźwigi hydrauliczne etc., (p. 17 c) osobno niewymienione, (p. 18) obrabiarki z metali, tokarki, wiertarki, b) różne, c) maszyny fornierskie do odlewni, d) narzędzia pneumatyczne etc., (p. 30) armatura etc.) (a. b. c. d. e).

(Poz. 169 p. 1) **instrumenty astronomiczne** etc., (p. 22) **aparaty radjowe odbiorcze,** nadawcze, wzmacniacze wszelkie, b) **słuchawki radjowe, głośniki,** mechanizmy głośnikowe, adaptery, mikrofony radjowe, (poz. 173, p. 3) **kołowce** jedno i dwukołowe, trzykołowe, czterokołowe, (poz. 174 p. 3) **wagony kolej.** etc.

(Poz. 176 p. 2) **masa papierowa** z drzewa, (p. 177 p. 2a) **tektura** z gotowanej słomy i masy drzewnej niegotowanej. b) **tektura** z gotowanego drzewa, szmat i t. p. tektura na matryce drukarskie, c) **tektura** barwiona etc., d) **tektura** duplex e) **pres pan** etc., g) wyroby z tektury etc., (p. 4) **papier pakowy,** b) jednostronnie satynowany, (p. 5) papier gazetowy, (p. 7) **bibuła do atramentu lub filtrowania** etc., (p. 8 b) papier w bobinach, (p. 9) papier czerpany niebarwiony i barwiony, (p. 11) papier gumowany, (p. 12) papier światłoczuły), (p. 20) kalka płócienna), (p. 21.) bibułka do papierosów, (p. 24) **sekretniki i koperty.**

(Poz. 184) **przędza** z materjałów włókienistych, wym. w pp. 3 i 3 poz. 179., (poz. 194 p. 2 a) **cerata,** tkaniny olejone, pokostowane, (poz. 205, p. 3) **wyroby dziane wełniane,** (p. 4) z wszystkich innych materjałów. **Bielizna, odzież** i drobna konfekcja, wykonana z materjałów objętych poz. 205 opłacaja cło z dodatkiem (a) nieprzybrane plus 50%., (poz. 209 p. 1) **bielizna wykończona i niewykończona,** (p. 2) **odzież męska i dziecinna.**

(Poz. 215, p. 7) **zamknięcia błyskawiczne z wszelkich nieszlachetnych metali** dodatek 2000 procent.

Zmiana ustawy o ochronie lokatorów.

No 105 poz. 808 Dziennika Ustaw ogłasza ustawę, z 7/XI 1931, zmieniającą w poszczególnych artykułach ustawę o ochronie lokatorów z 1924 r. Zmiany ogłoszone weszły w życie z dniem 7 grudnia b. r.

Po zmianach, dotyczących budynków państwowych i wojskowych, zamieszkanych przez ludność nieurzędniczą, cywilną więcej uwagi poświęcono w niniejszej ustawie bezrobotnym. Zmieniono mianowicie redakcję w art. 23, według którego eksmisja z mieszkań jedno lub dwupokojowych nie będzie wykonywaną w okresie od 1 listopada do 31 marca, jeżeli ją orzeczono z przyczyny przewidzianej w art. 11 ustawy 2 lit. a t. zn. z powodu zaległości z zapłatą komornego. Eksmisja nie będzie także wykonana, jeśli bezrobotny otrzymał pracę i opłaca prócz komornego zaległe komorne w ratach, wynoszących jedną czwartą bieżącego komornego miesięcznego.

Przepis art. 24, postanawiający dotychczas, w jakich wypadkach lokator traci prawo do korzystania z moratorjum mieszkaniowego, a mianowicie jeśli nie przyjmie odpowiedniej pracy, wskazanej przez państwowy urząd pośrednictwa pracy — został uzupełniony postanowieniem noweli, że utrata prawa do korzystania z moratorjum mieszkaniowego, przewidzianego w art. 23, następuje także wtedy, jeżeli lokator w tej samej miejscowości posiada inne mieszkanie lub mu je dostarczono.

Powyższe postanowienia moratorjum mieszkaniowego odnoszą się tylko do pomieszczeń, znajdujących się pod ochroną lokatorów, natomiast nie dotyczą mieszkań w domach nowo wybudowanych jak wiadomo, ochroną nie objętych.

Nowe połączenia z Zakopanem i Krynicą.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych komunikuje: Ze względu na oczekiwany ruch świąteczny i turystyczny w sezonie zimowym, oraz celem udogodnienia komunikacji z terenami narciarskiemi uruchamia się następujące pociągi i wagony bezpośredniej komunikacji: I. Warszawa Zakopane Krynica: Codzienny kurs poc. Nr. 3 6103 od dnia 20/12 do 25/ 2 od 27/12 do 10/I. i od 24/1, do 7/2. włącznie, oraz poc. Nr. 4 — 6104 od 20/12 do 24/12, od 26/12. do 10/1 i od 24/1. do 7.2. włącznie.

Jednorazowy kurs poc. Nr. 3 — 6103 w dniach 17. 1. 14. 2, 21. 2, 28. 2, zaś poc. Nr. 4 — 6101 również w dniach 17/1, 14/2, 21/2, i 28/2. Odj. poc. Nr. 3 **z Krakowa 4· — przyj Krynica 9 06,** odj. poc. Nr. 6103 **z Krakowa 4·15 przyj. Zakopane** 8·13 odj. poc. Nr. 4 z Krynicy 20·50, przyj. Kraków 2·10, odj. poc. Nr. 6104 z Zakopaneoo 22·05, przyj. Kraków 2·

W okresach powyżej podanych pociągi łącznikowe między Chabówką a Rabką Zarytem. Odj. z Chabówki o godz. 6·53, 10·55V, 18·02 i 22·26, przyj. do Rabki Zarytego 7·06, 11·08, 18·16 i 22·40 Odj. z Rabki Zarytego 7·14, 11·15, 18·24 i 22·50, przyj. Chabówka 7·20, 11·30, 18·44 i 23·10.

II. Poznań—Lwów: Poc. Nr. 409—410 między Krakomem a Poznaniem w terminie ustalonym w ściennym rozkładzie jazdy. Poc. Nr. 410 odjeżdżający z Krakewa do Poznania o godz. 23·10 odejdzie poraz pierwszy z Krakowa w nocy 22 na 23/12.

Zaprowadza się od dnia 19/12 do 28/3 bezpośrednią komunikację między **Krakowem a Zakopanem** poc. Nr. 1211 odj. Kraków **9·50** przyj. Zakopane 15·18, odj. Zakopane 13·55, przyj. Kraków 19·15. Między **Krakowem a Wisłą** poc. 24 odj. Kraków 1·4—, przyj. Wisła 19.10 w soboty oraz dni przedświąteczne, zaś z powrotem w Niedziele wzgl. święta poc. Nr. 2726 odj. Wisła 1754 przyj. Kraków 23·45. **Między Krakowem a Zwardoniem** przez Suchą codziennie poc. Nr. 1213 odj. Kraków 15·35 przyjazd Zwardoń 21·14 zaś z powrotem przez Dziedzice odj. Zwardoń 17,42 przyj. Kraków 23·45. Między **Krakowem a Krynicą** codziennie poc. Nr. 23 odj. Kraków 10·55 przyj. Krynica 18·54, z powrotem poc. Nr. 612 odj. Krynica 9·14 przyj. Kraków 16·50.

Komunikacja samolotowa w zimie.

W ciągu tegorocznej zimy komunikacja lotnicza funkcjonuje bez przerwy, przyczem wnętrza samolotów są centralnie ogrzewane, co najzupełniej chroni pasażerów od chłodu.

Według rozkładu obowiązującego w tegorocznym okresie zimowym, samoloty kursują na poszczególnych szlakach co drugi dzień.

W czasie nadchodzących świąt Bożego Narodzenia, mianowicie 25 i 26 bm. oraz w dniach 1 i 2 stycznia r. p. ruch na linjach powietrznych zostanie wstrzymany.

Wykupno świadectw przemysłowych.

Świadectwa przemysłowe na r. 1932 wykupywać można będzie na podstawie zezwolenia Izby Skarbowej w lokalu Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców, ul. Grodzka 43, w godzinach wieczornych od godziny 5—8 w dniach 28, 29, 30 i 31 grudnia b. r.

Jak należy sprzedawać.

W związku z artykułem zamieszczonym pod powyższym tytułem w N-rze 35 „Przeglądu Kupieckiego", a wydrukowanym również w „Ilustrowanym Kurjerze Codziennym" Nr. 329 (pod nagłówkiem „Bunt klijenta a „service" „kupca") podajemy, iż autorem artykułu tego jest p. **S. Leibel**, którego publikacje z dziedziny nowoczesnych metod propagandy i sprzedaży ukazywały się niejednokrotnie na łamach naszego pisma.

Redakcja.

Spadek wkładów w bankach o 433 milj. zł.

Według danych G. U. S. stan wkładów wszelkich typów, a więc terminowych, bezterminowych, czekowych etc. bez lokat skarbowych wynosił na dzień 30. IX. br. ogółem 2,565,3 milj. zł., wobec 2.921.6 milj. zł. na 30. VI. br., 3,005,2 milj. zł. na 31. III. 1930 br., a 2,998.7 milj. zł. na 31 XII 1930 roku.

Jak widzimy z powyższego, odpływ wkładów we wszystkich grupach wynosił w ciągu 3 kwartałów br. ogółem 433,4 milj. zł. Gros spadku wkładów przypada na banki akcyjne (385,8 milj.) następnie spadek wkładów wykazują oddziały zagranicznych banków akcyjnych, spółdzielnie kredytowe, Bank Polski i nieznaczne banki państwowe, natomiast w kasach oszczędności, nastąpił nadal wzrost lokat.

Strajk au obusów w województwie krakowskiem.

Z dniem 16-ego bm. w całem województwie krakowskiem został wstrzymany ruch autobusowy z powodu nieustępliwego stanowiska Ministerstwa Robót Publ. odnośnie do opłat drogowych, nałożonych na przedsiębiorców autobusowych w wysokości 30 procent cen biletów jazdy plus opłata od przewożonego towaru. Propozycja właścicieli autobusów szła w kierunku zniżenia opłat drogowych od biletów, jazdy z 33 proc. na 15 proc. i rozłożenia zaległości podatkowych na raty. Postulaty te Ministerstwo odrzuciło, a właściciele autobusów zostali obłożeni egzekucją za zaległe podatki.

Polski związek turystyczny i Związek właścicieli autobusów obarczone nadmiernym ciężarem podatkowym, zostały zmuszone wstrzymać ruch autobusowy z dniem 15 bm.

W dniu 16-ego bm. zostały zamknięte dworce autobusowe w Krakowie, Zakopanem, Nowym Targu, Kielcach i Radomiu. Stanie 600 autobusów w samem województwie krakowskiem. Dotąd w innych województwach wstrzymało ruch 1800 przedsiębiorców autobusowych.

Prawidłowe księgi dla hurtu włókienniczego.

Sekcja hurtowników włókienniczych w Lodzi odbyła ostatnio walne zebranie, na którem po omówieniu obecnej sytuacji wysunięto dwa wnioski związane z zagadnieniami podatkowemi. Tak więc w związku z mającym nastąpić obniżeniem podatku obrotowego z dniem 1 stycznia do pół proc. dla przedsiębiorstw, prowadzących prawidłowe księgi walne zebranie członków sekcji uchwaliło, aby kupcy hurtownicy zaprowadzili bezwzględnie prawidłowe księgi handlowe dla celów podatkowych. W drugim wniosku uchwalono bezwzględne zaniechanie wszelkiego rodzaju sprzedaży anonimowych, co ułatwiłoby proces sanacji rynku włókienniczego.

Ogniotrwały papier.

Będzie on miał duże znaczenie także w budownictwie.

W Ameryce wynaleziono środek chemiczny, przy pomocy którego można zwykły papier przekształcić w ogniotrwały.

Osiąga się to przez zanurzenie papieru w wynalezionym preperacie, bądź przez dodanie pewnej ilości owego preperatu do masy papierowej podczas fabrykacji.

Tym samym środkiem można impregnować drzewo, które staje się odporne na działanie ognia.

Skład chemiczny owego środka utrzymywany jest w tajemnicy.

Próby wykazały skuteczność wynalazku i w najbliższym czasie ma się rozpocząć realizacja na wielką skalę.

Dla wypróbowania owego środka kładziono na arkusz papieru rozżarzoną głownię, przyczem papier nie przypalił się nawet. Kawałek drzewa, włożony do rozpalonego do białości pieca na przeciąg paru sekund, pozostawał całkowicie nienaruszony.

Nowy ten wynalazek może oddać wielkie usługi w budownictwie, gdyż konstrukcje drewniane mogłyby stać się może tak samo odporne na działanie ognia, jak budowle kamienne.

Oddzielne składy.

(Art. 22 i 24 ustawy o podatku przemysł.)

Treść uwagi do świadectw kategorji 2, iż zakłady handlowe prowadzące handel na podstawie świadectwa tej kategorji, mogą utrzymywaa oddzielne składy tylko w obrębie tej samej miejscowości, w której znajduje się zakład handlowy; ma to znaczenie i skutek, że na rzeczone zkłady wykupuje się tylko karty rejestracyjne, że natomiast składy, znajdujące się poza obrębem tej samej miejscowości, muszą być uważane za oddzielne przedsiębiorstwa, od których należy wykupić odrębne świadectwo przemysłowe (orz. 13 IV 1931 roku II. 3. K. 127/31. S. Kraków, IV., 3 Kad. 570/30. O. S. P.).

Jeszcze o czekach bez pokrycia.

„Rozporządzenie się przez wystawcę pokryciem czeku powoduje odpowiedzialność z ustawy czekowej nawet wówczas, gdy wystawca chciał w ten sposób bronić się przed posiadaczem czeku w złej wierze, natomiast wystawcy służy prawo bądź odwołania czeku bądź postąpienia w myśl art. 41 prawa czekowego" (Orzeczenie Izby II Sądu Najwyższego Nr. 350/31 zbioru urzędowego).

(b. k.), Pani R. wydała czek, który jednak okazał się bez pokrycia. Na rozprawie R. broniła się tem, że czek ten przywłaszczyła sobie osoba trzecia i puściła w obieg, wobec czego R. wycofała pokrycie z banku, broniąc się przed posiadaczem czeku w złej wierze. Sąd Okręgowy odrzucił jednak zaofiarowane dowody uznając okoliczność tę za obojętną dla karalności czynu oskarżonej, gdyż rozporządzenie o prawie czekowem jest ustawą formalną i dla ustalenia winy jest obojętna dobra wiara w chwili wystawienia czeku lub jego nabycia, podobnie jak i to, w jaki sposób nabywca czeku przyszedł do jego posiadania. Sąd Najwyższy całkowicie podzielił wywody Sądu Okręgowego i odrzucił kasację oskarżonej, ustalając następujące, nader ważkie zasady prawne:

W jednym tylko wypadku ustawa zwalnia wystawcę czeku, niemającego pokrycia w chwili przedstawienia go do zapłaty, mianowicie, kiedy jest ustalone, że z przyczyny od wystawcy niezależnej brakło pokrycia dla czeku wystawionego przy uzasadnionem w chwili jego wystawienia przekonaniu wystawcy o pełnym jego pokryciu w dacie przedstawienia, do zapłaty, Żadnych innych wypadków nieodpowiedzialności za brak pokrycia ustawa nie przewiduje. Z okoliczności, któreby zdolne były zwolnić od odpowiedzialności za brak pokrycia, ustawodawca nie uznał tych, na które powołała się oskarżona. Tezę tę potwierdza treść rozdziału o postępowania w wypadku zaginięcia czeku, gdzie wskazano środki obrony przed zrealizowaniem czeku przez bezprawnego posiadacza czeku i umożliwienie zrealizowania tegoż przez osobę, uprawnioną do zrealizowania go, pomimo utraty samego czeku. Pogląd Sądu Okręgowego o formalnym charakterze czeku, szczególnie czeku na okaziciela, jest słuszny i rozumieć go należy w tym sensie, że z chwilą wystawienia czeku i puszczenia go w obrót, wystawca staje się odpowiedzialny za pokrycie, a trasat obowiązany jest uiścić zapłatę niezależnie od jakiejkolwiek kolejności i sposobu przejścia czeku z rąk do rąk. Jeżeli okoliczności skłaniają wystawcę do uchylenia się od zapłaty, to ma on prawo bądź odwołać czek, bądź postąpić w myśl przepisów o czekach zaginionych. Z chwilą gdy tego nie uczynił, a rozporządził się pokryciem, odpowiada z art. 51 prawa czekowego.

Zaznaczamy jednak, że sąd Sąd Najwyższy niedawno orzekł w przedmiocie czeków gwarancyjnych, danych in blanco, że brak pokrycia dla takich czeków nie może spowodować sankcji karnej gdyż wystawca nie wie kiedy czek, przezeń in blanco wydany, będzie wystawiony przez posiadacza. O tem doniosłem orzeczeniu napiszemy.

Trzydniowa przerwa w ruchu pociągów towarowych.

Ministerstwo Komunikacji zarządzi, jak lat ubiegłych, w okresie świąt Bożego Narodzenia przerwę w ruchu pociągów towarowych. Pociągi towarowe zwykłe nie będą kursować w ciągu dni 24, 25 i 26 b. m. Przerwa w ruchu nie będzie jednak dotyczyć pospiesznych pociągów towarowych.

Nowy kartel fabryk wytworów ogrzewalnych.

(s) Na terenie Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych rozpoczęto wstępne rozmowy w sprawie ewentualnego utworzenia centralnego biura sprzedaży odlewów ogrzewanych, a więc np. grzejników, piecyków, kociołków i t. d. W rozmowach tych bierze udział 6 fabryk odlewów ogrzewalnych, które reprezentują w tej dziedzinie większość polskiej produkcji. Należy zaznaczyć, iż fabryki te wchodziły w skład dawnego Centralnego Biura Sprzedaży odlewów (C. B. O.), które zostało zlikwidowane na początku r. b. Inicjatywę uregulowania sprzedaży, szczególnie w obecnych ciężkich warunkach, należy uznać za celową.

Prace nad nową taryfą celną.

Prace nad nową taryfą celną posuwają się naprzód w żywem tempie. Specjalnie wyłoniona komisja celna przy współudziale przedstawiciela Związku Przemysłu Chemicznego zakończyła swe prace. Wnioski dotyczące przedewszystkiem stawek celnych przyjętych w swoim czasie przez komisję międzyministerjalną, są obecnie przedmiotem badań tejże komisji. Dział chemiczny nowej taryfy celnej został już całkowicie przejrzany, stanowiąc obecnie gotową i skończoną całość. Badanie pozostałych części taryfy celnej jest w toku.

Czy potrzebny jest monopol importu owoców?

W tych dniach ma się ukazać rozporządzenie o wprowadzeniu ulgowych stawek celnych na świeże owoce południowe. Ulga ta ma być przyznawą tym firmom, które importując owoce, wykażą się jednocześnie wywozem z kraju produktów rolnych lub przemysłowych. Czynniki miarodajne wychodzą z założenia, że Skarb przez udzielenie

tak znacznej ulgi celnej nie poniesie straty, gdyż z uwagi na potanienie owoców zwiększy się ich przywóz i konsumcja, a przeto rolnictwo i przemysł krajowy uzyskają nowe rynki zbytu i tym sposobem powiększy się wywóz z kraju.

Oddawna już tak prasa jak i związki kupców i importerzy zwracały uwagę Rządu, iż jesteśmy jedynem w Europie państwem, które z przedmiotu pierwszej potrzeby, jakim są pomarańcze, cytryny i banany — zawdzięczając niepomiernie wysokim stawkom celnym — uczyniło przedmiot luksusu, dostępny nielicznemu tylko gronu społeczeństwa. Sprawa ta niebudziłaby zastrzeżeń, gdyby nie niepokojące pogłoski, iż niektóre czynniki usiłują wykorzystać słuszne, w sprawie zniżki cła, stanowisko Rządu dla swych osobistych celów, zabiegając o stworzenie konsorcjum ze znacznym udziałem firm zagranicznych i nadanie temuż wyłącznego prawa do owoców, na podstawie zorganizowania zamiennego wywozu z kraju.

Podobne uprzywilejowanie wyłącznie jednej firmy równać się będzie nadaniu dla niej uprawnień monopolowych i pomijając sprawę zrujnowania stu przeszło firm krajowych, egzystujących od kilkudziesięciu lat — wywoła skutek wręcz odwrotny od zamierzonego, a w pierwszym rzędzie spowoduje całkowity zanik wolnego handlu. (Mamy już przykład z łuszczarnią ryżu w Gdyni). Następnie, z braku konkurencji, detaliczna cena pomarańcz nie ulegnie zniżce, lub ulegnie w stopniu minimalnym, a niewspółmiernym do ulgi celnej, a przeto i konsumcja nie zwiększy się, co oczywiście nie wpłynie dodatnio na zwiększenie przywozu, oraz zamiennego wywozu.

Pojęcie wytworu produkcji przemysłowej.

(Art. 98. 19, 10 ustawy o p. p. przem.)

Zapatrywanie prawne, jakoby handel przenośny pokrywał się w zupełności z pojęciem handlu domokrążnego, jest mylne, gdyż słowo użyte w ustawie, handel przenośny jest pojęciem obszerniejszem, które wypełnia nietylko istotę handlu domokrążnego, lecz także handlu nie będącego domokrążnym o siedzibie niestałej (§ 96 rozp. Min. Skarbu z 8. VIII. 1925 r. poz. 560/25). Art. 19 ustawy o podatku przemysłowym, podając definicję handlu domokrążnego, określa go: a) jako sprzedaż towarów ze skrzyni, kufra i t. d. opakowania, przenoszonego z miejsca na miejsce przez kupca, lub) jako sprzedaż z wozu, łodzi i t. d. pomieszczenia, przewożonego z miejsca na miejsce przy pomocy siły zwierzęcej, nie dotyczy zaś sprzedaży z pomieszczenia przewożonego siłą mechaniczną. Istotą wykroczenia z art. 98 ust. o p. p. przem. jest niespełnienie przez prowadzącego przedsiębiorstwo, nakazanego przez art. 10. obowiązku uiszczenia podatku przemysłowego w formie wykupienia świadectwa przemysłowego odpowiedniego do rozmiarów przedsiębiorstwa. W myśl. art. 30 i 31 świadectwo przemysłowe powinno być nabyte w listopadzie i w grudniu poprzedzających rok podatkowy i w każdym razie przed rozpoczęciem opodatkowanej działalności z uiszczeniem ceny świadectwa zgóry. Wobec powyższego, wykroczenie to staje się dokonane z chwilą przystąpienia do prowadzenia przedsiębiorstwa bez odpowiedniego świadectwa przemysłowego (orz. 20. I. 1931. II. 4. K. 606/39.

Naczelny redaktor: Dr. Norbert Salpeter. — Wydawca Za Krak. Stow. Kupców: Samuel Schechter.
Redaktor odpow. Samuel Kurzmann. — Drukarnia Uniwersalna Romana Beera i Ski, Kraków, Karmelicka 10 Telefon 119-56.